

Kok

gecoördineerde reactie daarop. Die zal dan ook worden gegeven na onderlinge afstemming. Het ligt in de rede dat de lijn die door BZK is gekozen in reactie op het eerdere verzoek, ook door de andere bewindslieden zal worden gevolgd. Dat is dus geen moratorium, maar gewoon doen wat ons goeddunkt. Natuurlijk moeten wij ook afwachten hoe de verdere procedure zal zijn en hoe de uitspraken zullen luiden.

Mevrouw **Wagenaar** (PvdA): Voorzitter! Het is goed dat de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State een nadere afweging gaat maken als het gaat om de uitzonderingsgronden van de WOB. Ik wil de minister-president een meer algemene vraag stellen in dit kader, omdat het onderwerp daarvan steeds in de discussie ter sprake komt. Uit iedere evaluatie van de WOB sinds de invoering in 1980 blijkt dat burgers en anderen te weinig gebruik maken van de mogelijkheid om een beroep te doen op de WOB. Daarnaast is er sprake van een steeds lagere opkomst bij verkiezingen. Is de minister-president met mij van mening dat vrijwel iedere vorm van belangstelling van burgers voor het openbaar bestuur door middel van het doen van een beroep op de WOB, een positieve ontwikkeling is? Zou bovendien de overheid zelf niet, door middel van het concept van de digitale overheid, ook de Wet openbaarheid van bestuur en artikel 110 van onze Grondwet, waarin wordt gesproken over een actieve openbaarmakingsplicht, juist actiever moeten invullen, opdat de burger meer bij het openbaar bestuur wordt betrokken?

Minister **Kok**: Voorzitter! Uit de beantwoording die ik zojuist al gaf, mag worden afgeleid dat de mate van toepassing van of beroep op de WOB bij datgene wat nu aan de orde is, geen rol speelt. De WOB is niet voor niets tot stand gekomen. Het is natuurlijk interessant om te bezien wat toentertijd de oogmerken waren die aan de Wet openbaarheid van bestuur ten grondslag lagen. Het gaat hier alleen om de vraag of met een beroep op de WOB dergelijke informatie tot in die graad van gedetailleerdheid kan worden

verkregen. En als dat beroep daarop kan worden gedaan, moet dat beroep dan ook worden gehonoreerd? Juist in het kader van een ordelijke gang van zaken, waarbij de burger ook niet de indruk heeft op enig moment nul op het rekest te krijgen als er wel duidelijkheid zou moeten worden gegeven, is het van grote betekenis dat op dit moment de nodige klaarheid ontstaat. Op die manier ontstaat er ook weer duidelijkheid voor ons allen. Alles wat bijdraagt tot openheid, transparantie en betrokkenheid van burgers is natuurlijk prima.

De heer **Luchtenveld** (VVD): Voorzitter! Is de minister-president bereid om, voorzover de rechterlijke uitspraken aanleiding geven tot het opnieuw bezien van de werking van de WOB in de praktijk, de discussie over eventuele wettelijke aanscherpingen te voeren in het kader van de inpassing van de WOB in de Algemene wet bestuursrecht? Aan het eind van het jaar wordt een wetsvoorstel op dit punt verwacht. Dit geldt overigens ook voor andere knelpunten die zich voordoen, bijvoorbeeld als het gaat om de onderliggende stukken bij kabinetsformaties. Kan de minister-president deze toezegging doen?

Minister **Kok**: Voorzitter! Van een werkelijk probleem met betrekking tot bijvoorbeeld onderliggende stukken bij een kabinetsformatie is mij niets bekend. Ik weet wel dat dit onderwerp de nodige discussie losmaakt ten tijde van en na afloop van formaties en informaties, maar dat is iets anders. Er is, wat de WOB-plichtigheid van onderliggend formatiemateriaal betreft, geen probleem. Er is wel discussie, maar geen probleem. Voor het overige zou ik op dit moment geen verband willen leggen, noch expliciet noch impliciet, tussen de uitkomst van de procedure bij de Raad van State en de vraag hoe in de toekomst met deze wetgeving moet worden omgegaan. Dat zou naar mijn mening namelijk een verkeerd verband suggereren. In het belang van de duidelijkheid van de vraagstelling die thans aan de orde is, is het beter om de antwoorden daarop af te wachten. Vervolgens

staat het denken over het geheel van wetgeving natuurlijk nooit stil. Ik zou de relatie nu echter niet willen leggen, omdat daarmee wellicht een onbedoelde druk op het geheel zou worden gezet. Het zou dan lijken alsof wij, omdat bewindslieden en topambtenaren wordt gevraagd om tot in een grote mate van gedetailleerdheid onderliggend materiaal beschikbaar te stellen, plotseling ten principale hoofdaspecten van de wetgeving inzake de openbaarheid van bestuur ter discussie zouden willen stellen. Ik wil niemand het recht ontnemen om daar zo over te denken, maar ik zou dat causale verband niet op die wijze willen creëren.

Regeling van werkzaamheden

De **voorzitter**: Het woord is aan de heer Geluk.

De heer **Geluk** (VVD): Mevrouw de voorzitter! Eind december van het vorige jaar hebben wij gesproken over de gewasbeschermingsmiddelen. De fractie van de VVD wil beide bewindslieden, mevrouw Faber en de heer Pronk, om een brief vragen over de uitwerking van mijn motie op stuk nr. 44. Deze brief zal met spoed aan de Kamer moeten worden gezonden. Het voorjaar wacht immers niet totdat beide bewindslieden het misschien een keer behaagt om een regeling te treffen.

De **voorzitter**: Ik stel voor, het stenogram van dit deel van de vergadering door te geleiden naar het kabinet.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is aan mevrouw Van Zuijlen.

Mevrouw **Van Zuijlen** (PvdA): Voorzitter! De PvdA maakt zich zorgen over het gebrek aan voorlichting rondom de fiscalisering van de omroepbijdrage. De afgelopen week zijn wij geconfronteerd met tientallen telefoontjes en brieven van verontruste burgers. Daaruit blijkt dat voor velen de uitwerking van de fiscalisering in het belastingplan onduidelijk is. Daarom vragen wij een brief van de minister

Voorzitter

van Financiën waarin hij uiteen moet zetten hoe hij op zo kort mogelijke termijn de voorlichting op dit punt ter hand gaat nemen.

De heer **Van der Vlies** (SGP): Voorzitter! Ik wil mij bij dat verzoek aansluiten, want ook ons bereiken nogal wat signalen daarover. Ook worden veel vragen gesteld over iets wat hier wel is bediscussieerd, maar in de voorlichting eveneens achterblijft, namelijk hoe het toch komt dat mensen die geen televisie en/of radio hebben straks via de fiscus toch aangeslagen worden voor een bijdrage aan dat hele media-bouwspel. Laat dat in de voorlichting worden meegenomen!

De **voorzitter**: Ik denk dat mevrouw Van Zuijlen daar geen bezwaar tegen heeft. Ik stel voor, het stenogram van dit deel van de vergadering door te geleiden naar het kabinet.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Ik hoop dat het u is opgevallen dat de heer Van Heemst weer in ons midden is. Voorlopig zal hij er alleen op dinsdag zijn.

Aan de orde zijn de **stemmingen** in verband met het wetsvoorstel **Wijziging van de wet tot wijziging van de Huisvestingswet (doorwerking ruimtelijk beleid) (26471)**.

(Zie vergadering van 1 februari 2000.)

De artikelen I t/m IV en de beweegreden worden zonder stemming aangenomen.

In stemming komt het wetsvoorstel.

De **voorzitter**: Ik constateer, dat het wetsvoorstel met algemene stemmen is aangenomen.

Aan de orde zijn de **stemmingen** in verband met het wetsvoorstel **Wijziging van de Tracéwet (eerste tranche) (26343)**, en over: - de motie-Van der Steenhoven over de wijze waarop belanghebbenden van het begin af aan bij een project zullen worden betrokken (26343, nr. 20).

(Zie vergadering van 1 februari 2000.)

De **voorzitter**: In de vergadering van 1 februari 2000 zijn het amendement-Ravestein (stuk nr. 15) en het amendement-Feenstra (stuk nr. 19) door de regering overgenomen.

De motie-Van der Steenhoven (26343, nr. 20) is in die zin gewijzigd, dat het dictum thans luidt:

Motie

“roept de regering op om op korte termijn een beleidsnotitie op te stellen over de wijze waarop lokale overheden en belanghebbenden conform het advies van de Raad voor verkeer en waterstaat betrokken zullen worden vanaf het begin van een project,”.

Naar mij blijkt, wordt deze gewijzigde motie voldoende ondersteund. Zij krijgt nr. 22 (26343).

Deze gewijzigde motie is rondgedeed. Ik neem aan, dat wij er vanmiddag over kunnen stemmen.

Artikel I, aanhef, en de onderdelen A en B worden zonder stemming aangenomen.

In stemming komt het amendement-Poppe (stuk nr. 16, I) tot invoeging van onderdeel Ba.

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van de SP en GroenLinks voor dit amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

Ik stel vast, dat door de verwerping van dit amendement het andere op stuk nr. 16 voorkomende amendement als verworpen kan worden beschouwd.

Onderdeel C wordt zonder stemming aangenomen.

In stemming komt het amendement-Feenstra (stuk nr. 21).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat dit amendement met algemene stemmen is aangenomen.

Onderdeel D, zoals het is gewijzigd door de aanneming van het amendement-Feenstra (stuk nr. 21),

wordt zonder stemming aangenomen.

De onderdelen E t/m G worden zonder stemming aangenomen.

In stemming komt het gewijzigde amendement-Van der Steenhoven (stuk nr. 18, I) tot het laten vervallen van onderdeel H.

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van de SP en GroenLinks voor dit gewijzigde amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

Ik stel vast, dat door de verwerping van dit gewijzigde amendement de andere op stuk nr. 18 voorkomende gewijzigde amendementen als verworpen kunnen worden beschouwd.

Onderdeel H wordt zonder stemming aangenomen.

De onderdelen I t/m P worden zonder stemming aangenomen.

Het gewijzigde artikel I wordt zonder stemming aangenomen.

Artikel II wordt zonder stemming aangenomen.

In stemming komt het amendement-Van der Steenhoven (stuk nr. 14, I) tot het laten vervallen van artikel III.

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van de SP en GroenLinks voor dit amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

Ik stel vast, dat door de verwerping van dit amendement het andere op stuk nr. 14 voorkomende amendement als verworpen kan worden beschouwd.

Artikel III wordt zonder stemming aangenomen.

De artikelen IIIa t/m VII en de beweegreden worden zonder stemming aangenomen.

In stemming komt het wetsvoorstel.

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van de SP en GroenLinks tegen het wetsvoorstel hebben gestemd en die